వస్తోంది.

ప్రకృతి అంతా నిశీథ నిశ్శబ్దంలో నిద్రపోతూంది. జానకి కళ్ళకు మాత్రం నిద్ర రావటం లేదు. ఆమె ఆలోచనలకు పొత్తు కుదరటం లేదు.

ప్రక్కనే సోఫాలో కూర్చుని ఉన్న రఘుపతి చేతిలో ఏదో పుస్తకం ఉంది. కానీ, అతని దృష్టి ఆ పుస్తకం లోని అక్షరాల మీద లగ్నం కావటం లేదు.

అప్పుడప్పుడు జానకి వైపు చూస్తున్నాడు. ఆ తరవాత గడియారం వైపు చూస్తున్నాడు. ఆ చూపుల్లో ఏదో ఆత్రుత. ఆ ఆత్రుతలో ఏదో ఆశ!

జానకి కళ్ళు మూసుకుని కలలు కంటూంది. ఆ కళ్ళ వెనక పదిలిన అనుభవాల గతాన్ని తవ్వి పోస్తున్నాయి. కనుకొలకుల్లో కన్నీటి బిందువులు

దేవుడు కనుపించాడు

ముత్యపు ముక్కల్లా నిలబడి తొంగి చూస్తున్నాయి.

రఘుపతి లేచి పుస్తకాన్ని మూసేసి, ఆమె దగ్గరగా వచ్చి కూర్చున్నాడు. ఆమె అరచేతిని తన చేతుల్లోకి తీసుకుని మృదువుగా నొక్కాడు.

"జానకీ!"

ఆ పిలుపు ఆప్యాయత పరిమళించే సుగంధం. ఆ పలుపు కోటి జన్మల అనుబంధం. అతని చూపు వేయిపున్నముల వెన్నెల. అతని కాపురం ఆమె కనుసన్నల.

జానకి నెమ్మదిగా కళ్ళు తెరిచి చూసింది.

“నిద్ర రావటం లేదా, జానకీ?”

“ఈ జీవితానికి ఇది చివరి రాత్రి. ఈ ఒక్క రాత్రీ నిద్ర పోకపోతే ఏమండీ?”

“జానకీ!” రఘుపతి వారించాడు.

“అవునండీ. డాక్టర్‌గారు చెప్పలేదూ? రేపటినుంచీ నేను శాశ్వతంగా నిద్ర పోతాను. ఇన్ని సంవత్సరాలుగా వచ్చిన రేపులు ఇక నాకు రావు. అందుకే ఈ రాత్రి నిద్ర పోకూడదనుకున్నాను.”

“ఇప్పు డవన్నీ ఆలోచించకు, జానకీ. హాయిగా నిద్రపో! తెల్లవారేసరికి నీ పరిస్థితి మెరుగవుతుంది.”

రఘుపతి మాటలకు చిన్నగా నవ్వింది జానకి.

“మీ దంతా పిచ్చి! ఈ రాత్రి గడిస్తేనే కానీ చెప్పటం కష్టం అని డాక్టరుగారు చెప్పినా మీ కర్థం కాలేదన్న మాట! పోన్లెండి! ఇంతకీ రాజా ఎప్పు డొస్తాడండీ? అమ్మాయికి టెలిగ్రామ్ ఇచ్చారా?”

“రాజాకి ఉదయమే కేబుల్ పంపించాను, జానకీ! అల్లుడికికూడా టెలిగ్రామ్ ఇచ్చాను. వాళ్ళు ఏ క్షణంలో వచ్చినా వచ్చేస్తారు. నువ్వు అనవసరంగా అధైర్య పడకు” అంటూ రఘుపతి అక్కడి నుండి లేచి పక్కనే ఉన్న ఈజీచెయిర్‌లో పడుకుని కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

అలా కళ్ళు మూసుకున్నది నిద్ర పోవటానికి కాదు, భగవంతుని ప్రార్థించటానికి!

‘కనీసం తమ పిల్లలు వచ్చేవరకైనా జానకి బ్రతకాలి. భగవంతుడు జానక్కి ఆ అవకాశాన్ని ప్రసాదించాలి!’

తెలియకుండా ఆవరించిన నిద్ర అతని ఆలోచనలకు కళ్ళు మూసింది. ఎప్పుడు నిద్ర పట్టిందో తెలియదు కానీ, తన పాదాల మీద చల్లని స్పర్శకు హఠాత్తుగా మెలకువ వచ్చింది రఘుపతికి. ఎదురుగా జానకి!

ఆమె చేతులు అతని పాదాల్ని స్పర్శిస్తున్నాయి. ఆమె కళ్ళు ధారావాహికంగా వర్షిస్తున్నాయి.

“జానకీ! ఏమిటేది? ఏడుస్తున్నావా? ఛ ఛ! లే. బెడ్‌మీదనుంచి లేవకూడదని డాక్టరు చెప్పలేదూ?”

“ఏమండీ! నా జీవితానికి మరో రాత్రి ఉండదని నాకు తెలుసు! అందుకే ఈ ఆఖరి క్షణాల్ని మీ పాదాల దగ్గర గడపాలని ఉందండీ. అడ్డు చెప్పద్దు.” ఆశగా చూసింది జానకి.

వడిలిపోయిన బుగ్గలపై చారికలు నిలిచాయి కళ్ళు కురిసిన వానకి! కానీ, ఆమె కళ్ళలో మెరుపు ఇంకా కరిగిపోలేదు. తన చేతో్త జానకి తలను ఆప్యాయంగా [illegible] ఆ అరచేతిని తన చేతుల్లోకి తీసుకుంది జానకి. తన పెదవులతో ఆ అరచేతిని పలకరించింది.

“ఈ చేయి ఊతగా నే నివ్వాళ్ళా నా బ్రతుకు బ్రేళ్ళు పోతున్నాను. నిండుగా ఏభై ఏళ్ళు బ్రతికాను. పండు ముత్తయిదువుగా వెళ్ళిపోతున్నాను. కానీ...”

ఆగిపోయింది జానకి. గొంతు మూగపోయిం దామెకి. ఏదో చెప్పాలను

జీడిగుంట రామచంద్రమూర్తి

కుంటూంది. చెప్పలేక రఘుపతి రెండు చేతుల్లో తన ముఖాన్ని కప్పుకుంటూంది. ఆమె గొంతులోని మాట తప్పుకుంటూంది. వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది. ఆ ఏడుపు ఆమె గొంతులోని మాటల్ని పూడ్చింది. ఆమెను ఓదార్చటం రఘుపతికి చేత కాలేదు.

“వద్దు, జానకీ! వద్దు! నువ్వలా ఏడుస్తూంటే చూసి భరించలేక నా గుండె ఆగిపోతుంది. బాధతో ఊగిపోతుంది. అప్పుడు నిండు ముత్తయిదువుగా వెళ్ళిపోయే అవకాశం నీకు కరవయిపోతుంది.” తన మునివేళ్ళతో ఆమె కన్నీటిని తుడిచేస్తూ అన్నాడు రఘుపతి.

“నా కన్నీళ్ళయితే తుడవగలుగుతారు! కానీ, నేను మీకు చేసిన ద్రోహాన్ని మీరు తుడవలేరండీ!” విరక్తిగా అన్నది జానకి.

“అవేం మాటలు, జానకీ!”

“అవునండీ! ఇంత కాలంగా మీ నుంచి ఓ రహస్యాన్ని దాచాను. అది పాపంలా పెరిగి గుండెల్ని పిండేస్తోంది. ఈ చివరి క్షణాల్లో నయినా నా బాధని మీ ముందు వెళ్ళబుచ్చుకోవాలి! విని మీరు క్షమించ గలిగితే నా చివరి శ్వాసను హాయిగా పీల్చుకుంటాను.”

“జానకీ! నా మాట విని ఆవేశ పడకుండా విశ్రాంతి తీసుకో!” మళ్ళీ మందలించాడు రఘుపతి.

“మీకు తెలియదండీ! నేను మీకు ద్రోహం చేశాను. నా గుండెల్లో ఇన్నాళ్ళూ గూడు కట్టుకుని ఉన్న పాపాన్ని రహస్యంగానే దాస్తూ వచ్చాను. కానీ, ఇప్పుడు మీకు తెలియాలి. తప్పదు!” జానకి మాటలు ఆవేశంగా ఉన్నాయి.

“[illegible]

లేచి, అలాగే చెప్పు" అన్నట్టు చూసింది తలతిప్పుకలో ఇబ్బందిగా కదులుతూ.

"మన అమ్మాయి లాగా మా సంతానం కాదండీ. చిన్న వయసులో, ఒక్క తెలియని మత్తులో, విధి గీసిన గీతలో చిక్కు కున్నాను. రామారావు నన్ను పెళ్ళి చేసు కుంటాడని నమ్మాను! అంతగా నమ్మిం చాడు. ఆ తరవాత మా ఇంట్లో గది ఖాళీ చేసినంత తేలిగ్గానే నన్నూ మరిచి పోయాడు. కానీ, ఫలితం మాత్రం నన్ను వదల్లేదు. అమ్మా, నాన్నా హిందువుడి క్షణాల్లో సంబంధం కుదిర్చి మా పెళ్ళి చేశారు. నేను..." ఆమె చెప్పబోతున్న మాటలు వినలేనట్టు కంపించి పోయాడు రఘుపతి. తన మునివేళ్ళతో ఆమె పెదాలను మూసేస్తూ, "ఇక చెప్పొద్దు, జానకీ" అన్నాడు.

"ఇంక చెప్పను లెండి. కానీ, చేసిన పాపం చెబితే పోతుందంటారు. ఆ పాపాన్నుంచి తప్పుకోవాలని నా కాశ లేదు.! అందుకే మీ ముందు ఒప్పుకుంటు న్నాను. రేపు ఆ దేవుడు ఏ శిక్ష వేసినా హాయిగా అనుభవించటానికి ముందుగా మీరు నన్ను క్షమించాలి." భర్త ముఖంలోకి సూటిగా చూసింది జానకి!

"మనం మనుష్యులమే కానీ మహా మహులం కాదు, జానకీ! తెలిసో, తెలియకో తప్పులు చేస్తూనే ఉంటాం. ఆ తప్పు లెప్పుడూ మన వెనకాలే ఉండి మళ్ళీ తప్పటడుగు వేయనీయకుండా కాపు కాస్తుండాలి! అంతేకాని, అవి నాటి మాటికీ ముందు కొచ్చి మనల్ని అవమానం చేయకూడదు. గతమంతా 'ఓ పీడ కల' అనుకో. ఆ కలను మరిచిపోవటానికే ప్రయత్నించు. అంతేకాని, ఆ కలనే తలపోసుకుంటూ, బాధపడటం మంచిది కాదు" అన్నాడు రఘుపతి అక్కడి నుంచి లేస్తూ.

అతని ఓదార్పు మాటలు మోయని వేడి నిట్టూర్పులు విడిపించాయి ఆమెకు. అతని పెదిపో వెలరేగుతున్న సందేహాన్ని చదవటానికి ప్రయత్నిస్తూంది. అందుకు అవకాశం ఇవ్వటం ఇష్టంలేదు రఘుపతి.

అక్కడి నిశ్శబ్దాన్ని చీలుస్తూ గడియారం ఒక్కసారి ఊపిరి తీసుకుంది.

"నే వెళ్ళి డాక్టరుగార్ని తీసుకొస్తాను. నేను కారు తీసుకుని వెడితేనే కానీ ఇంత రాత్రి వేళ ఆయన రాకపోవచ్చు" అంటూ వడివడిగా అడుగులు వేస్తూ బయటకు నడిచాడు రఘుపతి.

జానకి హృదయం తేలికపడింది. ఆమె మనస్సులోనూ, ఆ గదిలోనూ ప్రశాంతత చోటు చేసుకుంది. ఇక తా నేమయినా తనకు ఫరవాలేదు.

తన దేవుడు తనను కరుణించాడు.

కానీ, ఇంతలోగా ఒక్కసారి తన [illegible] విదేశాల్లో ఉంటున్నాడు. విమానంలో రావాలి కనుక త్వరగానే రావచ్చు. ఎందుకో రాజాను చూసినప్పుడల్లా రామారావే గుర్తుకు వచ్చేడు. ఇప్పుడు రామారావు ఎలా ఉన్నాడో? ఎక్కడున్నాడో?

ఛీ! 'ఏమిటీ ఈ క్షణంలో రామారావు గుర్తుకు వస్తున్నాడు? అతన్ని మరిచి పోయి ఎన్నో యుగాలు అయిపోయింది. అతనితో నా వెంట పెట్టుకు విడిచి తిరిగినా ఆ తరవాత రఘుపతికే నా అంకితమయి పోయింది.

ఒక్కసారి తృప్తిగా నిట్టూర్చింది జానకి!

అంతలోనే తలుపు చప్పుడు వినిపిం చింది దబదబా. ఎవరై ఉంటారు? రాజా వచ్చాడా? ఒకవేళ అల్లుడూ, అమ్మాయీ వచ్చారేమో? అయినా, తలుపు తీసే ఉందిగా!

జానకి ఆత్రంగా అటు వైపు చూసింది. గదిలోకి అడుగు పెట్టిన వ్యక్తిని చూసి ఒక్కసారిగా ఉలిక్కి పడింది.

"మీరా? !" గట్టిగా అరవాలనుకు న్నది. కానీ, గుండెలోని మాట గొంతు దాకా వచ్చి ఆగిపోయింది.

ఆమెకు ఎదురుగా కుర్చీ లాక్కుని కూర్చున్నాడు రామారావు.

జాలిగా నవ్వి, "థాంక్స్! గుర్తు పట్టావు నన్ను!" అన్నాడు.

"ఎలా వచ్చారు? నే నిక్కడ ఉన్నట్టు మీ కెలా తెలుసు?" జానకి స్వరం కంపిం చింది.

"ఏమి తెలియదా, జానకీ?" అడిగాడు రామారావు.

"నాకు తెలుసుదల్లా ఒక్కటే. . . నువ్వు ఒక దుర్మార్గుడివి." బుస్సుమన్నట్టుగా అన్నది జానకి.

"నేను దుర్మార్గుణ్ణి కాను. ఇదంతా విధి ఆడించిన నాటకం. అయినా, నే నిప్పుడు కాకమ్మలు చెప్పటానికీ, నీ మంచి క్షమాభిక్ష కోరటానికే రాలేదు. నీ ఆఖరి క్షణాల్లో, నీ కోసం వచ్చాను ఇంకా మమకారాన్ని చంపుకోలేక."

"మమకారం! ? కొత్తగా వింటు న్నాను. అయినా, అసలు నేను ఇక్కడ ఉన్నానని మీ కెలా తెలుసు? నేను ఆఖరి క్షణాల్లో ఉన్నట్టు మీ కెవరు చెప్పారు?"

"ఆవేశపడకు. రఘుపతి నాకు టెలి గ్రామ్ ఇచ్చాడు. అందుకే రాత్రికి రాత్రి వచ్చాను. వచ్చినందుకు నిన్ను చూడ గలిగాను." రామారావు మాటలకు జానకి ముఖకవళికలే మారిపోయాయి.

"టెలిగ్రామ్ వారు ఇచ్చారా? అబద్ధం. నేను నమ్మను. అసలు నువ్వు ఎవరివో ఆయనకు తెలియదు. ఇంతకు ముందే నీ గురించి ఆయనకు చెప్పాను." జానకి

[illegible]
అతను వాళిస్తూ అన్నాడు:

"నీకు తెలియదు! కానీ, రఘుపతికి మన గురించి అంతా తెలుసు. అయినా, అసలు నా ఇంట్లోంచి, అంత హఠాత్తుగా ఎందుకు వెళ్ళిపోయానో నీకు తెలుసా, జానకీ?"

జానకి బదులు చెప్పలేదు. రామారావు వైపు ప్రశ్నార్థకంగా ఒకసారి చూసింది. రామారావు చెప్పటం ప్రారంభించాడు:

"మా నాన్నగారికి సీరియస్‌గా ఉందని ఆ రోజున కాలేజీ అడ్రెసుకు టెలిగ్రామ్ వచ్చింది. అప్పటికప్పుడే నేను 'రూమ్'కి వచ్చి నా సూట్‌కేసు తీసుకుని ప్రయాణమయ్యాను. నువ్వు ఇంట్లో కనిపించలేదు. నేను వెళ్ళిపోయాను. నేను ఇంటికి వెళ్ళిన వారం రోజులకే నాన్నగారు స్వర్గస్థులయ్యారు. అమ్మ బెంగతో మంచం పట్టింది. అందుకే నేను చదువు మానేసి కొన్ని నెలలు మా ఊళ్ళో ఉండిపోవలసి వచ్చింది. ఆ తరవాత తిరిగి వచ్చేసరికి నీ పెళ్ళి సంగతి తెలిసింది.

"మీ నాన్నగారిని కలుసుకున్నాను. 'జరిగిందేదో జరిగిపోయిందని, నీ పెళ్ళి రఘుపతితో స్థిరపరిచి అన్ని ఏర్పాట్లూ చేస్తున్నారనీ, ఆ సమయంలో నిన్ను చూడటంకూడా మంచిది కాదని మీ నాన్నగారన్నారు.

"పెళ్ళయిన మర్నాడు నిన్ను కలుసుకున్నాను. నువ్ నా మాటలేవీ వినిపించుకోలేదు. కానీ, మన సంభాషణఅంతా నీ భర్త రఘుపతి అనుకోకుండానే విన్నాడు. ఆ తరవాత నన్ను కలుసుకున్నాడు. జరిగిన సంగతి చెప్పక తప్పింది కాదు." రెండు క్షణాలు చెప్పటం ఆపి నిట్టూర్చాడు రామారావు.

"మరి ఆయనేమన్నారు?" ఆత్రంగా ప్రశ్నించింది జానకి.

"ఎవరూ అనలేని మాట అన్నాడు. నిన్ను తీసుకుపోయి 'రిజిస్టర్ మారేజ్' చేసుకోమన్నాడు. మన ఇద్దర్నీ ఎక్కడికైనా దూరంగా వెళ్ళిపొమ్మన్నాడు. కానీ, నేను పిరికివాణ్ణయ్యాను. నీ బ్రతుకుమీద మచ్చ పడుతుందని భయపడ్డాను. అందుకే రఘుపతిని క్షమార్పణ కోరుకుని నేను దూరంగా వెళ్ళిపోయాను.

"ఆ తరవాత మూడేళ్ళకు ఓ సారి మద్రాసులో అనుకోకుండా రఘుపతిని చూశాను. ఇద్దరం కబుర్లు చెప్పుకున్నాం. అప్పుడే రాజా సంగతికూడా చెప్పాడు రఘుపతి. వాడి కళ్ళు నా పోలికలే రావటం వల్ల రాజా నా వల్ల పుట్టి ఉంటాడని కూడా అన్నాడు. అప్పటినుంచీ మేము ఇద్దరం తరుచుగా ఉత్తరాలు కూడా రాసుకుంటూనే ఉన్నాం.

"నువ్విలా జబ్బుతో మంచం పట్టావనీ, పాత ప్రియుడుగా కాకపోయినా,

[illegible]
జాలి పడైనా చూసి రమ్మని రఘుపతి నాకు టెలిగ్రామ్ ఇచ్చాడు. అందుకే వెంటనే బయలుదేరి వచ్చాను."

రామారావు చెప్పినదంతా విన్న జానకి ఆశ్చర్యపోయింది. ఆ గదంతా గిర్రున తిరుగుతున్నట్లనిపించింది. నోట్లోంచి మాట్లాడలేకపోయింది. జానకి స్థితిని గమనించి చెప్పాడు రామారావు:

"జానకీ, మేము నీకు తీరని ద్రోహం చేశామనుకున్నాను. కానీ, ద్రోహం చేసింది నీకు కాదు, మా ఆయనకే... రఘుపతికే! జరిగినదంతా తెలుసుకునికూడా ఆయన చలించలేదు. తెలిసీ తెలియని వయసులో మనం చేసిన తప్పుటడుగుని చిన్నపిల్లల ఆటలాగా తీసుకున్నాడు ఆయన. ఆయన విశాల హృదయానికి అదే తార్కాణం. మనిద్దరం ఆయన ముందు మరుగుజ్జు లాంటి వాళ్ళం. పెళ్ళయ్యాక నువ్వు రఘుపతిని నిర్లక్ష్యంగా చూసుకుంటూ నన్ను మరిచిపోయావు. అలాంటి సమయంలో జరిగిపోయిన సంఘటనలనే తలుచుకుంటూ తను బాధపడి, నిన్ను బాధ పెట్టటం చేయలేదు రఘుపతి. అంత గొప్ప వ్యక్తికి అన్యాయం చేసినందుకు నేను బాధ పడని క్షణం లేదు."

జానకి నిశ్చేష్టురాలై వింటూ ఉండిపోయింది రామారావు చెప్పేది, విస్ఫారిత నేత్రాలతో.

"అవును, జానకీ! నేను చెప్పినదంతా అక్షరాలా నిజం. నిన్ను క్షమార్పణ కోరటానికి నేను రాలేదు. రఘుపతి కోరికను కాదనలేక వచ్చాను. ఇప్పుడు నీ కంటే రఘుపతి అంటేనే నాకు మమకారం ఎక్కువ."

"ఆయన ఎక్కడ?" అన్నది జానకి, [illegible].

"[illegible] వెళ్ళాడు. [illegible] నాకు పరిచయమయ్యాడు." రామారావు చెప్పాడు.

"ఎంత ఆలస్యంగా తెలిసింది! ఆయన పాదాలు నా కన్నీళ్ళతో కడగనిదే, నాకు విముక్తి లేదు" అన్నది జానకి ఆక్రోశం, ఏడుపు ఆపుకుంటూ.

"మనస్సు కుదుటపర్చు, జానకీ. ఆవేశ పడకు." రామారావు అనునయంగా అన్నాడు.

"అబ్బా... గుండెల్లో నొప్పి... ఆయన త్వరగా వస్తే బాగుండును. ఆయన క్షమిస్తే హాయిగా కళ్ళు మూస్తాను. శాశ్వతంగా వెళ్ళిపోతాను."

రామారావు ఏదో చెప్పబోయాడు. తూలి పడబోతున్న జానకిని పట్టుకున్నాడు గట్టిగా.

పావు గంట తరవాత ఆ గదిలోకి అడుగు పెట్టిన రఘుపతితో దీనంగా అన్నాడు రామారావు:

"ఆలస్యం చేశావు, రఘుపతీ!"